

तदस्ति त्वया विना R. 6, 102, 25. — b) *das* (im Gegens. zu त्वम्) zur Bez. Brahman's oder des Absolutum; vgl. u. तन्न. — तद्, तस्मात्, तेन s. besonders und vgl. auch ततम्, ततर, ततस्, तति, तत्र, तथा, तदा, तात्.

2. त 1) m. a) Schwanz überh. MED. t. 1. = गौरविवर्जितपुच्छ् ein anderer Schwanz als der des Bos Gaurus und क्रोष्टुपुच्छ् der Schwanz eines Schakals EKĀKSHARAK. im ÇKDR. — b) Brust MED. — c) Mutterleib ÇABDAR. im ÇKDR. — d) Kämpfer EKĀKSHARAK. — e) Dieb MED. — f) Bösewicht ÇABDAR. — g) ein Mlekkha MED. — h) ein Buddha (सुगत) EKĀKSHARAK. — i) Edelstein ebend. — k) Unsterblichkeitstrank MED. — 2) f. n. a) das Ueberschiffen, Uebersetzen. — b) reine Werke MED. — 3) f. ता N. der Lakshmi H. 226.

तस् schütteln, hinundherbewegen; ausschütten, bildl. einen Wunsch u. s. w.: कथा कदस्य सख्यं सखिष्यो ये अस्मिन्कामं सुयज्ञं तस्मे RV. 4, 23, 5. — caus. schütteln, hinundherziehen: प्र तिलातीति ते पिता गमे मुष्टिर्मतंसयत् VS. 23, 24. — तंसति und तंसयति schmücken (vgl. उत्सं) DhĀTUR. 17, 31, 33, 56. reflex. तंसते, अतंसिष्ठ VOP. 24, 12. — Vgl. ततस्य.

— अभि ausschütteln so v. a. berauben, rauben (vgl. excutere): शत्रूयस्ते अभि ये नस्ततस्मे RV. 10, 89, 15. अभि ये नस्ततस्मे (ऊर्वम्) 4, 80, 2.

— आ caus. ausschütten: सुदिनेव पूत आ तंसयेथे RV. 10, 106, 1.

— उप ruckweise anstossen, — eintreiben, subigere: यदस्या अंक्षुभेद्याः कृधु स्थूलमुपातंसत् VS. 23, 28.

— निस् herausschütteln: पुवं वा यन्विरतंसतम् RV. 1, 120, 7.

— परि caus. rühren (vgl. quaterre u. seine compo.): समत्सु वा प्ररसतामुद्राणां प्रपयित्तमं परितंसयथै RV. 1, 173, 7. तं वै धिया नव्यसा शविष्ठं प्रलं प्रलवत्परितंसयथै 6, 22, 7.

— वि erschüttern, bestürmen: वि त्वा ततस्ते मिथुना अंस्वेषो व्रजस्यं साता गव्यस्य निः सृजः RV. 1, 131, 3. — intens. sich schütteln d. h. ringen, sich bekämpfen: वृत्रे वा मुक्ता नूवति नये वा व्यचस्वत्ता यदि वितत्सैते 6, 25, 2. Vgl. वितत्ससाय.

तंसु m. N. pr. eines Fürsten aus dem Mondgeschlecht, eines Sohnes des Matināra (Rantināra), MBh. 1, 3704. fgg. 3779. fg. HARIV. 1716. 1719. fg. VP. 448. LIA. I, Anh. xx. fg. An einigen Orten heisst er तंसुरोध, so HARIV. LANGL. I, 143, N. 1. VP. 448, N. 10. 13.

तक्, तंक्ति (गतिकर्मन्) NAIGH. 2, 14. तक्ति; schiessen, stürzen, bes. vom Flug des Vogels: सर्गो न तन्नयेतशः RV. 9, 61, 1. तक्तितुम् NIA. 9, 3. partic. तक्तं schiessend: मृगो न तक्तो अर्षसि RV. 9, 32, 4. श्येनो न तक्तः 67, 15. स सर्गोण शर्वसा तक्तो अर्ष्येः 6, 32, 5. Vgl. सर्गतक्त. — तंक्ति lachen oder ertragen (रुसन oder सकृन्) DhĀTUR. 3, 2.

— निस् losschiessen auf, sich stürzen auf, anfallen: क्रोष्टा वराहं निरतक्तं कर्तात् RV. 10, 28, 4.

— प्र s. सर्गप्रतक्त, प्रतक्तन्.

तक् (demin. von 1. त; vgl. यक, असकौ, सक) pron.: इयत्कः कुषुम्भकस्तुक् भिनद्यश्मना RV. 1, 191, 15. तका वयं प्लवामहे KĀTJ. Ça. 13, 3, 21. तत्सु तै मनायति तक्तसु तै मनायति RV. 1, 133, 4.

तक्त्री f. ein best. Theil der weiblichen Genitalien: वि तै भिनन्नि तक्त्रीम् मेरुन्म् AV. TS. 3, 3, 10, 1.

तक्वान् adj. nach Śā. von तक् und gebildet aus तक् wie भृगवाण aus भृगु, wankend, beschwerlich gehend. Die Wurzel तक् lässt aber eine

andere Bed. erwarten, etwa rasch hneilend: श्रुतं गोपुत्रं तक्वानस्य RV. 1, 120, 6.

तक्लि 1) adj. schelmisch, betrügerisch. — 2) f. आ Arzenei (श्रीषध) UNĀDIK. im ÇKDR. eine best. Pflanze (श्रीषधि) UÓGVAL. zu UNĀDIS. 1, 58. तंक् (von तक्) adj. viell. dahinschiessend, eilend; nach Śā. herbeikom-mend: पुरुमेधश्रितकंचे नरं दात् RV. 9, 97, 52.

तक्काल N. eines Baumes, Pimenta acris Wight. (vulg. केकाल), NIGH. Pa. तक्त s. u. तक्.

1. तक्मन् (von तक् oder 1. तच्) m. eine best. Krankheit oder wahr-scheinlich eine ganze Klasse von hitzigen Krankheiten, welche von Hautausschlägen begleitet sind. Im AV. viel genannt, später kommt das Wort nicht mehr vor. AV. 1, 25, 1. fgg. 5, 22, 1. fgg. 4, 1. 9. 30, 16. 6, 20, 1. fgg. 19, 34, 10. 39, 1. fgg. 11, 2, 26.

2. तक्मन् n. = तोक्मन् = अपत्य Abkömmling, Kind NIGH. 2, 2.

तक्मनाशन (1. तक्मन् + ना०) adj. den Takman vertreibend: कुष्ठ AV. 5, 4, 1. 2.

तक्वो partic. fut. pass. von तक् PAT. zu P. 3, 1, 97. VOP. 26, 12.

तक्त्रं (von तच्) n. Uq. 2, 13. गाणा न्यङ्गादि zu P. 7, 3, 53. SIDDH. K. 249, b, 1. Buttermilch zur Hälfte mit Wasser gemischt (nach den Lexicogr. drei Theile Buttermilch mit einem Theile Wasser) AK. 2, 9, 53. H. 409. मन्थनादिपृथग्भूतस्त्रैरुर्मर्धेदं तु यत् । नातिमान्द्रव तक्त्रं स्वादन्नं तुवरं रसे ॥ SUÇR. 1, 179, 5. 187, 6. 178, 21. 2, 421, 8. M. 8, 326. JĀGŪ. 3, 37. 322. HARIV. 3396. R. GOBR. 2, 100, 66. PAÑKĀT. 262, 16. 24. VARĀH. BRH. S. 53, 116. 73, 11. MĀRK. P. 18, 4. DHŪRTAS. 79, 14. तक्त्रकूर्चिका SUÇR. 1, 179, 15. तक्त्रास 232, 17. तक्त्रमांस n. gebratenes Fleisch mit Buttermilch BUĀVARA. im ÇKDR. दधितक्त्रमांस Cit. beim Sch. zu ÇĀK. 29, 9.

तक्त्रभिद् (तक्त्र + भिद्) die Frucht von Feronia elephantum Corr. NIGH. Pa.

तक्त्रसार (तक्त्र + सार) n. frische Butter H. 408.

तक्त्राट (तक्त्र + अट) m. Butterstößel TAİK. 2, 9, 22. HĀR. 34. — Vgl. दधिचार.

तक्त्रो (von तक्) adj. rasch (?): तक्त्रो नेता तदिद्वपुरुपमा यो अमुच्यत RV. 8, 88, 13.

तक्त्रान् (wie eben) adj. schiessend, stossend; subst. 1) Vogel, nam. Raubvogel: तक्त्रा न भूर्णिवना सिषक्ति RV. 1, 66, 2 (1). Nach Śā. ein rasches Pferd. — 2) = स्तेन Dieb (vgl. तस्कर) NAIGH. 3, 24.

तक्त्रवी (तक्त्रान् + वी) m. so v. a. तक्त्रान् 1. oder ein best. Vogel: स्व-रंति ता उपरताति सूर्यमा निभुच उपसस्तक्त्रवीरिव RV. 1, 151, 5. स दर्श-तश्चोतिथिगृहे गृहे वने वने शिश्रिये तक्त्रवीरिव 10, 91, 2.

तक्त्रवीण (von तक्त्रवी) m. etwa rascher Flug: त्वा त्सारो दसमानो भग्-मीदृ तक्त्रवीये RV. 1, 134, 5. Nach Śā. = तस्कराणां यज्ञविधातिनामन्यत्र गमनाय.

1. तक्, तंक्ति (bisweilen auch med.) DhĀTUR. 17, 3. P. 3, 1, 76. VOP. 8, 74. तंक्ति 3. pl. ved. P. 7, 1, 39, VĀRTI. 2, Sch. 3, 1, 85, KĀR., Sch. अतष्ट 2. pl. imperf. med.; तंक्तत् partic.; तदपोति P. 3, 1, 76. VOP. 8, 74. तद्वानु-युस् LĀTJ. 8, 8, 12 (vgl. auch u. अय); ततन्, ततन्ने; अतन्तीत् P. 7, 2, 7, Sch. VOP. 8, 75. तन्निषत् ÇĀKŪH. Ça. 7, 9, 1. P. 3, 4, 7, Sch.; partic. तष्ट (vgl. सु०, वि-व०, स्ताम०). 1) behauen, schnitzen, bearbeiten (Holz); abhauen, abspalten, zer-